

Õiguskantsler

Erkki Keldo
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn
info@mkm.ee

Teie 22.11.2025 nr 2-2/3971-1

Meie 10.12.2025 nr 18-2/252505/2508938

Arvamus võrdse kohtlemise seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud minister

Täna võimaluse eest avaldada arvamust võrdse kohtlemise seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta.

Eelnõu punktiga 13 on kavas täiendada [võrdse kohtlemise seaduse](#) (VõrdKS) § 16 lõikega 3², mille kohaselt saab volinik esitada tähelepanekuid õiguskantsleri läbiviidava lepitusmenetluse käigus. Voliniku osalemine õiguskantsleri korraldatavas lepitusmenetluses ei oleks kooskõlas õiguskantsleri sõltumatuse põhimõttega, mida näevad ette [Eesti Vabariigi põhiseadus](#) (§ 139), rahvusvahelised lepingud, riiklike inimõiguste asutuste staatust ja toimimist määratlevad põhimõtted ([Pariisi printsiibid](#)) ning Euroopa Nõukogu ombudsmaniinstitutsioone käsitlevad [Veneetsia printsiibid](#). Kavandatav muudatus ei ole kooskõlas ka õiguskantsleri lepitusmenetluse põhimõtetega. Õiguskantsleril on õigus otsustada menetluse, sealhulgas lepitusmenetluse vormi ja üksikasjade üle ([Õiguskantsleri seaduse](#) (ÕKS) § 20 lg 1). Õiguskantsleri nõusolekul võib lepitusmenetluse istungile kutsuda ja seal ära kuulata erialaasjatundjaid, kuid iga kord istungit korraldada ei ole vaja (§ 35⁹ lg 4). Õiguskantsleri lepitusmenetluse dokumente ega teavet ei avalikustata (§ 35⁸ lg 1).

Eelnõu punktiga 35 lisatava § 19¹ lõike 1 teises lauses on sätestatud, et kui volinik annab siduvat arvamust, kohaldatakse § 18, arvestades selles paragrahvis sätestatud erisusi. On oluline, et seadusest tuleks selgelt välja, et volinik ei saa anda siduvat arvamust, kui õiguskantslerile on esitatud avaldus lepitusmenetluse läbiviimiseks, kui lepitusmenetlus on pooleli või kui selles asjas on kinnitatud kokkulepe. Õiguskantsleri lepitusmenetluses sõlmitud kokkulepe on täitedokument ([täitemenetluse seadustiku](#) § 2 lg 1 p 8). Kui siduv ja sundtäidetav kokkulepe on juba olemas, kahjustaks teise kokkuleppe taotlemise võimalus õiguskindlust ning kulutaks asjatult riigi ressursse.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kärt Muller, 693 8418, kart.muller@oiguskantsler.ee
Angelika Sarapuu, 693 8411, angelika.sarapuu@oiguskantsler.ee
Kertti Pilvik, 693 8434, kertti.pilvik@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee